

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลบ้านดงกล้า จังหวัดชลบุรี โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ตามแนวทางของเคมมิสและแม็คแทกการ์ท (Kemmis & McTaggart, 1998) ที่ประกอบด้วยการวางแผน (Planning) การกระทำ/การดำเนินการ (Action) การสังเกตผล (Observation) การสะท้อน/การทบทวนผล (Reflection) ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาดังนี้

การศึกษาลักษณะแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ศึกษาการบริหารงานโรงเรียนและศึกษาการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ทางทฤษฎีที่จะนำมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และสังเคราะห์กำหนดเป็นกรอบแนวคิด ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกศึกษาตามแนวคิดของเคมมิส และแม็คแทกการ์ท (Kemmis & McTaggart, 1998) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยเลือกพื้นที่ที่ศึกษา คือ โรงเรียนอนุบาลบ้านดงกล้า จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นโรงเรียนอนุบาลขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี เขต 1 การเลือกพื้นที่ศึกษาครั้งนี้ เลือกด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้ 1) ผู้วิจัยสามารถศึกษาในพื้นที่ได้ตลอดเวลา 2) สถานศึกษาที่เลือกเป็นพื้นที่ศึกษาที่มีความต้องการดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง 3) ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น ผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง มีความคุ้นเคยกับผู้วิจัยและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการดำเนินการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลบ้านดงกล้า จังหวัดชลบุรี 4) สถานศึกษามีความต้องการดำเนินการในการบริหารงานโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตามข้อกำหนดของเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี เขต 1 ผู้วิจัยบอกให้ทราบถึงจุดประสงค์ การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ โดยสร้างความสนใจร่วมกัน และขอความร่วมมือ จากคณะผู้บริหาร คณะครู คณะผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา มาร่วมประชุมปรึกษาหารือทั้งอธิบายวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ให้ทุกฝ่ายเข้าใจ และสร้างความสนใจร่วมกัน ในเรื่องหลักการบริหารจัดการงานโรงเรียนและหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยผู้วิจัยได้ประสานกับทางสถาบันวิจัยการเรียนรู้ ซึ่งทางสถาบันดังกล่าว ได้มีการศึกษา ค้นคว้าและเป็นผู้เชี่ยวชาญในการให้ความรู้ ให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการ

บริหารงานโรงเรียน และการน้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา เพื่อให้ความรู้กับ
 ทีมวิจัย คณะผู้บริหาร ตัวแทนครู ตัวแทนผู้ปกครอง และตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา
 จากนั้นในการดำเนินการพัฒนารูปแบบการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
 โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา สภาพการบริหารงานโรงเรียน
 อนุบาลบ้านต้นกล้า จากการศึกษาเอกสาร แผนพัฒนา แผนปฏิบัติการโรงเรียน รายงานพัฒนา
 คุณภาพสถานศึกษา หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าว มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์
 ถึงสภาพปัญหา/ความต้องการของโรงเรียนในการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ของโรงเรียน
 อนุบาลบ้านต้นกล้า ซึ่งในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยนำเทคนิค A-I-C มาใช้ ทำให้ได้แผนการจัดรูปแบบ
 การบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมี
 ส่วนร่วม ที่ทุกฝ่ายจะนำไปปฏิบัติ ก่อนนำแผนการจัดรูปแบบไปปฏิบัติ ผู้วิจัยได้นำแผน
 การจัดรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ส่งให้กลุ่มผู้มีส่วน
 เกี่ยวข้องทุกฝ่าย พิจารณาอีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล ในระหว่างการดำเนินการวิจัย
 รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการดำเนินการตามขั้นตอน 4
 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวางแผน 2) การปฏิบัติ 3) การสังเกต 4) การสะท้อน และทบทวนผล ซึ่ง
 ดำเนินการตามวงจรของเคมมิส และแม็คแทกการ์ท (Kemmis & McTaggart, 1998) ทั้ง 2 รอบ
 หลังจากนั้น ผู้วิจัยและทีมวิจัย ได้รวบรวมข้อมูลทั้งหมดนำมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบที่เหมาะสม
 กับการบริหารงานโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปให้ผู้ให้ทีมวิจัยพิจารณา
 เมื่อพิจารณาเห็นสมควรแล้ว จึงนำไปให้ผู้ให้ข้อมูลหลักรับรองรูปแบบอีกครั้ง

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาทำให้ผู้วิจัย ได้รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตามหลัก
 เศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีการสรุปผลวัตถุประสงค์ของการ
 วิจัย ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การวิจัยเชิง
 ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
2. ประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
 โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

ด้านการพัฒนารูปแบบการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อ พัฒนารูปแบบการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย หลักการบริหารงานโรงเรียน 4 งาน ตามหลักความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานโรงเรียนกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยยึดมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยเป็นหลักในการกำหนด คือ 1) งานด้านบริหารวิชาการ ทีมวิจัยและทีมฝ่ายวิชาการ ได้ร่วมมือกันวางแผนพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน ดังนี้ การน้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข สู่งานวิชาการของโรงเรียน ได้แก่ กำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นนโยบายสำคัญของสถานศึกษา พัฒนาแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง บูรณาการหลักเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ในหลักสูตรการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนโดยให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย พร้อมทั้งติดตามความก้าวหน้าในการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง 2) งานด้านบริหารงานบุคคล ทีมวิจัยและทีมฝ่ายบุคคล ได้มีการร่วมมือกันในการวางแผนการพัฒนางานด้านบริหารบุคคล เพื่อ การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาให้ครูสามารถประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษาให้นักเรียนอย่างจริงจัง พัฒนาบุคลากรให้สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง 3) งานด้านบริหารงานงบประมาณ ทีมวิจัยและทีมฝ่ายงบประมาณ ได้ทำการวางแผนเพื่อบริหารงบประมาณของโรงเรียนให้สอดคล้องกับหลักความพอเพียง โดย ได้ ทำการทบทวนรายรับ-รายจ่ายของโรงเรียนให้มีความสมดุล จัดโครงการรณรงค์เพื่อการประหยัดงบประมาณ ให้มีความสมดุล ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง 4) งานด้านบริหารงานทั่วไปตามความร่วมมือของทีมวิจัยและทีมบริหารทั่วไป ร่วมกันวางแผนเพื่อพัฒนางานโรงเรียนให้สอดคล้องกับหลักความพอเพียง ได้แก่ การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนและร่วมกิจกรรมในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจ เผยแพร่การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งติดตามการดำเนินการในการพัฒนางานบริหารงานทั่วไปตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การบริหารงานวิชาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย การดำเนินการประชุมร่วมกันระหว่างทีม ทีมวิชาการ และคณะผู้บริหารในการกำหนดนโยบายของโรงเรียนให้มีความชัดเจนและสอดคล้องหลักความพอเพียง ซึ่งมีการปรับปรุงเพิ่มเติมในด้าน พันธกิจ และ

วิสัยทัศน์โดยศึกษาจากเอกสารเดิมที่โรงเรียนได้มีการจัดทำไว้แล้ว มาปรับเปลี่ยนให้ครอบคลุมหลักเศรษฐกิจพอเพียงมากยิ่งขึ้น มีการปรับปรุงเพิ่มเติมแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยนำกลยุทธ์ที่มีอยู่เดิมมาปรับปรุงและเพิ่มเติมบางส่วน เพื่อให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น มีการบูรณาการหลักเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ในหลักสูตรการเรียนการสอนและด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ซึ่งทีมวิชาการและทีมวิจัยได้ศึกษาแผนการเรียนรู้ที่ทางโรงเรียนจัดทำไว้แล้ว มาเชื่อมโยงและสอดแทรกหลักเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ลงไป ได้แก่ การมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน การมีความพอประมาณ การมีความรู้ และการมีคุณธรรม ทั้งนี้ ทีมวิจัยยังมีการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเก็บไว้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนางานโรงเรียนด้านวิชาการต่อไป

การบริหารงานบุคคลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย การร่วมมือกันระหว่าง ทีมวิจัย และทีมบริหารงานบุคคล เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้บุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการจัดประชุมอบรมภายใน เดือนละ 1 ครั้ง เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในด้านการดำเนินชีวิตของตนเองและเพื่อให้ได้รับความรู้ใหม่ ๆ ในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ให้มีความสอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูสามารถประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษาอย่างจริงจัง โดยทีมบริหารงานบุคคลได้เห็นความสำคัญในการพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การอบรมครูให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถสอนนักเรียนได้ตามแผนการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจากการติดตามความก้าวหน้า เห็นว่าครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตามแผนที่วางไว้ และสามารถคิดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ ที่สอดคล้องกับหลักความพอเพียง ให้นักเรียนได้เรียนรู้ และลงมือปฏิบัติ มีการจัดโครงการรณรงค์เพื่อให้บุคลากรสามารถปรับเปลี่ยนวิถีการปฏิบัติตามความพอเพียง ในด้านของความประหยัด การมีระเบียบวินัยต่อตนเองและผู้อื่น การมีจิตสำนึกด้านจิตอาสา/จิตสาธารณะ มีการดำเนินชีวิตตามวิถีไทยและวัฒนธรรมประเพณีไทยอันดีงาม มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ทีมบริหารงานบุคคล ได้มีการติดตามการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนางานบริหารงานบุคคลต่อไป

ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง จากความร่วมมือของ ทีมวิจัยและทีมบริหารงานงบประมาณ ทำให้มีการปรับปรุงและทบทวน แผนงบประมาณขึ้นตามหลัก

เศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีเป้าหมายให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน โดยมี การทบทวนรายรับ-รายจ่าย จัดทำแผนปรับลดค่าใช้จ่ายที่โรงเรียนสามารถปรับลดได้ ได้แก่ ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าสาธารณูปโภค ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ค่าซ่อมแซมอาคารและสิ่งปลูกสร้าง ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์ ค่าอาหาร ค่าอาหารว่าง ปรับลดได้โดยการตรวจเช็ควัสดุอุปกรณ์ในห้องเรียน และสำนักงานอย่างสม่ำเสมอ ดูแลรักษาวัดวัสดุอุปกรณ์ขณะใช้และเก็บเข้าที่ในสภาพเดิม ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างประหยัดและรู้คุณค่า ใช้สาธารณูปโภคอย่างประหยัดและรู้คุณค่า ตัดรายการค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดที่ไม่จำเป็น สำรวจและดูแลอาคารและสิ่งปลูกสร้างอย่างสม่ำเสมอ ตรวจเช็คครุภัณฑ์ในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ดูแลรักษาครุภัณฑ์ขณะใช้และเก็บเข้าที่ในสภาพเดิม ใช้ครุภัณฑ์อย่างประหยัดและรู้คุณค่า บุคลากรนักเรียนรับประทานอาหาร อาหารว่าง และนมอย่างพอดี หดไม่เหลือทิ้ง และรู้คุณค่าของอาหาร จัดโครงการรณรงค์เพื่อการประหยัดงบประมาณ โดยคำนึงถึงหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ดังนี้ โครงการรับประทานอาหารอย่างพอเพียง (เป็นการรณรงค์ให้ทุกคนในโรงเรียนรับประทานอาหารเช้า ทานหมด ไม่เหลือทิ้ง) โครงการรักษารโรงเรียน (ช่วยกันรักษาโรงเรียนและให้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างรู้คุณค่า) โครงการประหยัดพลังงานลดโลกร้อน (น้ำ-ไฟ-เอกสารต่าง ๆ) โครงการตาสับประรด (ทุกคนร่วมเป็นหูเป็นตา ช่วยกันดูแลรักษาวัดวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และเครื่องใช้ต่าง ๆ ในโรงเรียน)

ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย การร่วมมือกันระหว่างทีมวิจัย และทีมบริหารงานทั่วไป วางแผนบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนให้สอดคล้องกับหลักความพอเพียง โดยการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ได้แก่ สำรวจอาคารสถานที่ให้เพียงพอต่อการใช้งานและให้เกิดประโยชน์ทุกด้าน การร่วมมือกันระหว่างบุคลากร นักเรียนและผู้ปกครองร่วมกันดูแลรักษาต้นไม้ ดอกไม้และเครื่องเล่นของโรงเรียน สนับสนุนให้ครูใช้ธรรมชาติ/สภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์ มีการจัดศูนย์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ศูนย์เพาะพันธุ์เห็ดฟางภูฏาน ศูนย์ฟาร์มเพาะพันธุ์ปลาหางนกยูง ศูนย์แปลงเกษตรโรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ห้องสมุดพอเพียง ซึ่งทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนโดยการลงมือปฏิบัติจริง มีการประยุกต์วัสดุเหลือใช้เป็นของตกแต่งในโรงเรียน ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนและร่วมกิจกรรมในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการจัดประชุมใหญ่ร่วมกันระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนเพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการ และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เสนอแนะแนวทาง ที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารโรงเรียน ทำการเผยแพร่ข่าวสารของโรงเรียนแก่ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ

เชิญผู้ปกครองมาเป็นวิทยากร/ครูพิเศษในบางโอกาส และมีการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ชุมชน มีการร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานและชุมชนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เผยแพร่การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษาโดยทำสื่อรูปแบบต่าง ๆ เพื่อนำเสนอความก้าวหน้าของการจัดการศึกษาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยการจัดนิทรรศการเผยแพร่กิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ทั้งในและนอกโรงเรียน สนับสนุนให้ครูและนักเรียนร่วมกันทำสื่อต่าง ๆ จากวัสดุเหลือใช้ในการประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ จัดทำเอกสารเผยแพร่กิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงและก้าวหน้าในการบริหารงานโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

อภิปรายผล

1. รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองของโรงเรียนอนุบาลบ้านดั่นกล้า ให้ความสำคัญในการวางแผนพัฒนางานวิชาการให้มีความสอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นอย่างดี มีความรู้ความเข้าใจแนวทางการประยุกต์ใช้ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน จึงทำให้งานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลบ้านดั่นกล้าพัฒนาอย่างมีระบบ และมีความชัดเจนในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษามากยิ่งขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ คณะผู้บริหารของโรงเรียนอนุบาลบ้านดั่นกล้า ชลบุรี ตระหนักดีว่างานวิชาการที่ดีย่อมมีผลทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีคุณภาพ บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการบริหารโรงเรียน สอดคล้องกับ จุฑามาส เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2547, หน้า 79) ที่ได้ศึกษาความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารงานของผู้บริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ผลการศึกษพบว่า ความสามารถในการบริหารงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความสนใจและตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ สามารถเป็นผู้นำด้านการบริหารงานวิชาการได้ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ รัศมี ต่อแถม (2547, หน้า 76) ที่ได้ศึกษา คุณภาพการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการศึกษพบว่า ด้านคุณภาพการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารโรงเรียนเห็นความสำคัญของงานวิชาการที่เป็นงานหลักของโรงเรียน ซึ่งภารกิจของ

โรงเรียนคือ การจัดกิจกรรมทางวิชาการให้กับนักเรียนเพื่อให้เยาวชนมีความรู้ ความสามารถบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรและแผนการศึกษาแห่งชาติ สอดคล้องกับ อานุนีต แก้วก่า (2550) กล่าวว่า สิ่งสำคัญของการบริหารงานวิชาการนับเป็นภารกิจหลักที่สำคัญที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องดำเนินการเป็นอันดับแรก และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพราะการใช้กลยุทธ์และเทคนิค วิธีการที่มีประสิทธิภาพจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสามารถและความสำเร็จของสถานศึกษา สอดคล้องกับ สุภาวิตา ทองชิง (2548) ซึ่งกล่าวถึงการบริหารงานวิชาการว่า งานวิชาการเป็นหัวใจหลักของการจัดการศึกษา ที่มุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียนตามระบบการปฏิรูปการศึกษา คือต้องมีการจัดการศึกษาที่ได้มาตรฐาน จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในการบริหารงานวิชาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างชัดเจน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามภารกิจ วิสัยทัศน์ของโรงเรียน การที่ทีมวิชาการของโรงเรียนอนุบาลบ้านดั้นกล้า มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง และแผนการดำเนินการ ทำให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จเร็วขึ้น เพราะทุกฝ่ายมีความเข้าใจและมีแนวทางเดียวกัน จึงมีการปรับปรุงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) และแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) ซึ่งกำหนดให้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว โรงเรียนอนุบาลบ้านดั้นกล้าได้มีการจัดประชุม อบรม สัมมนา สำหรับผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เตรียมความพร้อมเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนางานวิชาการโรงเรียน ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้มีความรู้ ความเข้าใจ กระตุ้นให้ทุกฝ่าย มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและหันมาทบทวนตรวจสอบความคิด ความเชื่อ และการปฏิบัติตนพร้อมทั้งให้ตระหนักถึงในบทบาทหน้าที่ และพันธกิจใหม่ในการจัดการเรียนรู้เพื่อสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามความมุ่งหวังของสังคม ทำให้ครูผู้สอนของโรงเรียนอนุบาลบ้านดั้นกล้าให้ความสำคัญกับการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตให้สอดคล้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ ที่มีความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

โดยในแต่ละองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่สำคัญที่สุด ในการบริหารงานวิชาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การส่งเสริมให้ครูและบุคลากร มีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างชัดเจน เพื่อให้รู้เป้าหมายที่จะบรรลุ ตามภารกิจ วิสัยทัศน์ของโรงเรียน การที่ทีมวิชาการของโรงเรียนอนุบาลบ้านดั้นกล้า มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ

แผนการดำเนินการ ทำให้งานประสบความสำเร็จเร็วขึ้น เพราะทุกฝ่ายมีความเข้าใจและมีแนวทางเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีการให้ทราบแนวทาง วิธีการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนให้เป็นหลักสูตรเฉพาะของโรงเรียนอนุบาลบ้านดงกล้า โดยสอดคล้องกับหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเพียงไปในหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ สัจจ อุทราพันธ์ (2532, หน้า 263) ซึ่งกล่าวถึง การนำหลักสูตรไปใช้ ต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรของโรงเรียนอย่างชัดเจน และติดตามการใช้หลักสูตรในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ ควรมีการให้ความรู้ และชี้แจงให้ผู้ที่ใช้หลักสูตรมีความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งทำได้หลายวิธี เช่น การประชุม การชี้แจง อบรม สัมมนา ดังที่ เกรียงศักดิ์ เพ็งศรีโคตร (2547, หน้า 71) กล่าวว่า การใช้หลักสูตรใหม่ในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเดิม จำเป็นต้องเปลี่ยนความเชื่อ ทศนคติ และพฤติกรรมในการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงชัย ผลชีวัน (2545, หน้า 18) กล่าวว่า ประเทศไทยเราต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อการดำเนินชีวิตของชาวไทยที่ต้องอยู่ร่วมกับสังคมอื่นในโลก โลกที่เปลี่ยนแปลงก้าวหน้าอย่างไม่หยุดนิ่ง

การที่โรงเรียนอนุบาลบ้านดงกล้า และทีมวิชาการ ได้มีการบูรณาการหลักสูตรศึกษาพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ในสาระการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมวางแผน ในการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทำให้สามารถบูรณาการหลักสูตรศึกษาพอเพียงสู่การปฏิบัติของโรงเรียนได้อย่างประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (จิระพันธุ์ พิมพ์พันธุ์, 2535, หน้า 7) ได้ให้ความคิดเห็นว่า การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน และร่วมปฏิบัติงาน จะส่งผลให้บุคลากรเกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ เกิดความภาคภูมิใจในงานที่ได้ทำ มีความขยันและกระตือรือร้นที่จะคิดสร้างสรรค์ ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นทำให้การพัฒนาองค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักสูตรศึกษาพอเพียง ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ใส่ตน สามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ไปใช้ในการพัฒนาตนเองและใช้ในการปฏิบัติงานได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารคอยกำกับควบคุม ดูแลครูและบุคลากรทั้งโรงเรียน ทั้งในเรื่อง การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้พัฒนาความรู้อย่างสม่ำเสมอ ให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน การได้รับข้อมูลข่าวสารของบุคลากรทำให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงาน รู้เป้าหมายของการปฏิบัติงาน มีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานในขณะเดียวกัน มีการรณรงค์ส่งเสริมให้บุคลากรค่อย ๆ ปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับหลักสูตรศึกษาพอเพียง อีกทั้งยังส่งผลให้

นักเรียนก็มีความพร้อมในด้านการเรียน ตลอดจนสื่อที่จะเสริมประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ทำให้มีโอกาสที่จะมีผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนสูงขึ้น ส่งผลให้บุคลากรมีขวัญกำลังใจ มีความพึงพอใจ ต่อผลงานที่เป็นผลจากการปฏิบัติของตนเอง สงวน พรหมศรี (2539) นอกจากนี้ โรงเรียนอนุบาลบ้านต้นกล้ายังสนับสนุนการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจบริหารงานโรงเรียน มีส่วนร่วมในการจัดองค์การซึ่งทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความรู้สึกผูกพัน และรักองค์กรและเป็นแรงผลักดันให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเป็นผลในการพัฒนาองค์กร (Devito, 1994 อ้างถึงใน โอเบอเอ็ น หิรัญศรี, 2542, หน้า 3) ซึ่ง สอดคล้องกับ เจษฎา อึ้งเจริญ, 2537) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารและครูจะต้องยอมรับทั้งความคิดเห็น แนวคิด ข้อมูลซึ่งกันและกัน แล้วนำมาปรับให้เหมาะสมกับลักษณะของงาน ซึ่งเป็นแนวทางที่ดีที่สุดใน การบริหารงาน สอดคล้องกับ (สมพงศ์ เกษมสิน, 2526) และ (จงกลนีย ยศบรรดาศักดิ์, 2535, หน้า150) ที่ว่า การที่ผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจส่งผลถึง การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การให้ครู บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจยอมทำ ให้การตัดสินใจ มีความถูกต้องเหมาะสม อีกทั้งมีการส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากร อย่างต่อเนื่อง ให้สามารถนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดการศึกษาอย่างจริงจัง ผลปรากฏว่า เมื่อ มีการพัฒนาครูอย่างจริงจัง ทำให้ครูและบุคลากรมีศักยภาพในการปฏิบัติงานได้ดีขึ้น มีความคิด กว้างไกล และส่งผลให้มีการใช้ความสามารถในการคิดกิจกรรมการสอน หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ใน การจัดการศึกษาของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ศิวเทพ สมชิต (2546, หน้า 59) ศึกษาการดำเนินงานพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา กิ่งอำเภอเนินคมพัฒนา จังหวัดระยอง ที่พบว่า มีการดำเนินการพัฒนาบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิทยา ศิริธำรงค์ (2544) ที่ได้ศึกษาความ ต้องการพัฒนาบุคลากรของข้าราชการพลเรือนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก และ สมฤทัย รอดประเสริฐ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง การส่งเสริม การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว ผล การศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ประสาธน์ ด้านสกุลเจริญ (2530) ที่ได้ศึกษา ความต้องการพัฒนาบุคลากรของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสิงห์บุรี มีผลอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งจากผลการวิจัยอาจเนื่องมาจาก ภาวะการ เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ทำให้การปฏิบัติงานต้องมีประสิทธิภาพ ดังนั้นสถานศึกษาจำเป็นต้อง พัฒนาครู และบุคลากรให้มีศักยภาพ ในการปฏิบัติงานเพื่อยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงาน และ การศึกษาให้สูงขึ้น นอกจากนี้ยังต้องพัฒนาความสามารถให้ทันกับความเจริญก้าวหน้าทาง

เทคโนโลยี ซึ่งส่งผลถึงความเจริญก้าวหน้าในการปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประธาน คงฤทธิศึกษาการ (2539, หน้า 24-50) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรว่า บุคลากรจะต้องเพิ่มพูนความรู้ให้ทันสมัยทันโลก มีความสามารถในการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดความรวดเร็วมีประสิทธิภาพแต่ที่สำคัญไปกว่านั้น ก็คือการทำงานที่มีจิตสำนึกในการบริการ การพัฒนาบุคลากรจึงเป็นสิ่งสำคัญ สอดคล้องกับแนวคิดของ วิฑูรย์ สิมะโชติ (2538, หน้า 811) กล่าวว่าทุกคนมีความต้องการ ที่จะปรับปรุงตนเองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และเพิ่มขึ้นในอนาคตด้วยการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับแนวคิดของ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2528, หน้า 126-127) กล่าวว่า การดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อช่วยพัฒนาความรู้ ความสามารถและความชำนาญของบุคลากรในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพในการทำงานดีขึ้น โดยเฉพาะครูซึ่งทำหน้าที่สอน ถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ไปสู่นักเรียนเมื่อทำงานไปเป็นเวลานานควรได้รับการพัฒนาความรู้ใหม่ ๆ ความสามารถ ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ ให้มีมากขึ้น อันจะเป็นผลดีต่อการทำงานของครู อีกประการหนึ่ง ผู้บริหารครู และบุคลากรของโรงเรียนอนุบาลบ้านดั้นกล้าขลุ่ยให้ความสำคัญและต้องการพัฒนาตนเองและพัฒนางานให้บรรลุตามนโยบาย เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาของโรงเรียน

ทั้งนี้สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ การที่ผู้บริหาร บุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานทุกคน ได้ยึดกรอบและปฏิบัติตามหลักทิศทางการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาที่ว่า การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษานั้นจะต้องมุ่งพัฒนาที่ตัวครูก่อนเป็นอันดับแรก เพราะครูถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้และปลูกฝังสิ่งต่าง ๆ ให้แก่เด็ก (วิชารุธ ปานพรม, 2551, หน้า 191) ดังนั้นจึงมีการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ และสามารถตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีความสอดคล้องกับแนวคิดของการพัฒนาคน เพราะเป็นการพัฒนาความเป็นมนุษย์และความยั่งยืนของการพัฒนา เห็นคุณค่าของการเรียนรู้และการใช้คุณธรรมนำความรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องให้สามารถรับการเปลี่ยนแปลงได้ นอกจากนี้โรงเรียนยังมีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนยึดถือและปฏิบัติตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนบุคลากรทุกคนมีความคิดเห็น มีเป้าหมาย และมีความกระตือรือร้นร่วมกันที่จะพัฒนาโรงเรียนของตน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชดำรัส ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ว่า การจัดการศึกษาและการฝึกอบรมให้ทันตามความเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของพลโลก ดังนั้น บทบาทของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการศึกษาจึงสำคัญยิ่ง ครูจึงต้องมีเจตนารมณ์ที่แน่วแน่ในการพัฒนาตนเองให้มีจิตสำนึก

ในวิชาชีพ รอบรู้ ออกแบบหลักสูตรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลก สร้างสังคมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งทางด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม สรุปจากพระราชดำรัสในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครึ่งเสด็จเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดการประชุมสมัชชาการศึกษานานาชาติแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 2 ในโอกาสวันครูโลก เรื่อง การศึกษาและฝึกอบรมเพื่อโลกที่เปลี่ยนแปลง (5 ต.ค. 2549)

ดังนั้นโรงเรียนอนุบาลบ้านดงกล้า ร่วมกันวางแผน ระดมความคิด ในการพัฒนาการบริหารงานบุคคล โดยมีการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตร มีการการบูรณาการสาระเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนการสอน มีการปรับปรุงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยการส่งเสริมให้นำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้วิธี เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา และมีความเข้าใจร่วมกันว่า แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่สามารถเริ่มต้น และปลูกฝังได้ผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม การเก็บขยะในโรงเรียน เป็นต้น และที่ล้าคฤสามารถทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีได้ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียน ต่อเนื่องถึงชุมชนและสังคมให้ดีขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สหทัย พลภักดิ์, 2548, บทคัดย่อ) ที่วิจัยเกี่ยวกับการนำเสนอแนวทางการพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า แนวทางการพัฒนาคนในชุมชนให้มีคุณลักษณะตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาความรู้และคุณธรรมในตัวบุคคลผ่านการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ

ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนอนุบาลบ้านดงกล้ามีการวางแผนระบบงานงบประมาณให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ทำให้การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนมีความเป็นระบบ รอบคอบ และตรวจสอบได้อย่างชัดเจน โดยการร่วมกันวางแผนและดำเนินการตามแผน ทบทวงงบประมาณของโรงเรียนให้มีความสมดุล มีการจัดโครงการรณรงค์เพื่อการประหยัดงบประมาณ โดยคำนึงถึงความพอเพียง ด้วยการนำทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า และรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง อันจะก่อให้เกิดภูมิคุ้มกันในการบริหารงานในสถานศึกษา จากงานวิจัย มีการประชุมวางแผนบริหารงบประมาณในโรงเรียน มีการประเมินผลการใช้งบประมาณ และรายงานผลการดำเนินงานแก่ผู้บริหาร ทำให้รายจ่าย งบประมาณของโรงเรียนลดลงอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

ผู้บริหารโรงเรียนเห็นความสำคัญของงานงบประมาณ และสนับสนุนให้มีการปรับปรุงระบบงานให้มีประสิทธิภาพ และเป็นระบบมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ เดชนรงค์ รามัญ (2545, หน้า 34) ที่กล่าวว่างานการเงินของโรงเรียนอาจไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยตรง แต่เป็นงานที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จัดได้ว่าเป็นงานที่สำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมาย จึงมีการบริหารงานตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด งานด้านธุรการและการเงิน เป็นงานที่ให้บริการแก่หน่วยงานต่าง ๆ ของโรงเรียน ช่วยสนับสนุนและส่งเสริมผลงานด้านการจัดการศึกษาให้เป็นไปด้วยดี ดังนั้นจึงให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจบริหารงานในข้อนี้เป็นอันดับแรก และสอดคล้องกับ ชัยวัฒน์ เรืองวานิชกุล (2531) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 พบว่า การบริหารงานธุรการ/การเงิน มีการแต่งตั้งคณะทำงานบริหารงบประมาณอยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก ทั้งนี้เพราะการบริหารงานงบประมาณ เป็นงานที่ต้องใช้ความถูกต้องแม่นยำ ความละเอียดรอบคอบและความเป็นระบบ อีกทั้งยังสอดคล้องกับที่ อรรถพร ผดุงศักดิ์ชยกุล (2547, หน้า 56) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมและแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบภายในโรงเรียน และมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้งบประมาณของโรงเรียน

ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนอนุบาลบ้านดั้นกล้า ปรับสภาพแวดล้อม บรรยากาศภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและพัฒนาผู้เรียนอย่างมีระบบ และมีการเผยแพร่ความก้าวหน้าในการดำเนินการของโรงเรียนให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนมีแนวคิดว่าบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ในการลงมือปฏิบัติได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริวรรณ ลัญชานนท์ (2525, หน้า 70) ที่กล่าวว่า บรรยากาศและสิ่งแวดลอมขององค์กร มีอิทธิพลต่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพของบุคคลได้ และจุดประสงค์ของการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อให้การทำงานของบุคลากรสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ อานนท์ ไกรสังข์ (2546) ที่ศึกษาการบริหารงานโรงเรียนกลุ่มบางปะกงรุ่งโรจน์ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครู กลุ่มโรงเรียนบางปะกงรุ่งโรจน์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งผลการวิจัยด้านการบริหาร

อาคารสถานที่ พบว่า การบริหารอาคารสถานที่เป็นงานที่จำเป็นต้องดูแลร่วมกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรต้องปรึกษาหารือร่วมกัน ยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และต้องประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบถึงนโยบายของโรงเรียน อีกทั้งคณะผู้บริหารยังเล็งเห็นความสำคัญของการบริหารทั่วไป ซึ่งถือว่าเป็นงานที่สำคัญของโรงเรียนไม่น้อยกว่างานด้านอื่น ดังที่ ธงชัย สันติวงษ์ (2540, หน้า 20) กล่าวว่า การบริหารงานทั่วไปมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ ทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยตามบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นอกจากนี้ในด้านการส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและพัฒนาผู้เรียนมีการประสานงานกับผู้ปกครองในการร่วมมือพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งเปิดโอกาสให้ร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบการดำเนินงาน มีการประสานงานกับชุมชนในการนำทรัพยากรมาใช้ในการจัดการศึกษา ที่ตรงตามความต้องการของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ฝ่ายบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลบ้านดั่นกล้า เห็นความสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการรายงานของ พิชิต บรรพต (2544, หน้า 72) ที่รายงานการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ โดยศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู ผู้ปกครอง พบว่า โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ มีการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เสนอแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารโรงเรียน และจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ซึ่งจากความสำคัญดังกล่าวทำให้โรงเรียนอนุบาลบ้านดั่นกล้าได้นำข้อมูลที่ได้จากการเสนอแนะของผู้ปกครองและชุมชนมาเป็นศึกษาและพัฒนาโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น และดำเนินการเผยแพร่ความก้าวหน้าในการดำเนินการของโรงเรียนให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบเป็นระยะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2529, หน้า 25) ที่กล่าวว่า โรงเรียนกับชุมชนเป็นสิ่งควบคู่กันเสมอ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนต้องเป็นกระบวนการ 2 ทาง คือ เป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ สอดคล้องกับ สุธีระ ทานตวนิช (2521, หน้า 158) กล่าวว่า โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์กันอย่างชนิดแยกออกจากกันไม่ได้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีส่วนร่วมในการบริหารงานในด้านการเผยแพร่ข่าวสารการดำเนินการด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนสู่ชุมชน ในระดับมาก เป็นอันดับแรกอาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของ

โรงเรียนซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการเผยแพร่ให้ชุมชนในท้องถิ่น รับทราบการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อแสวงหาความร่วมมือในการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาแก่เยาวชน

2. ประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผลการสังเกต สัมภาษณ์ และร่วมกันระดม เอาความคิดหลักที่เป็นตัวร่วมสำคัญจากผลการร่วมปฏิบัติงานตามแผน สามารถสรุปประสิทธิผล ของรูปแบบได้ 5 ประเด็น คือ

1. ประสิทธิภาพจากการนำรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม จากการดำเนินการวิจัย พบว่า เกิดการเปลี่ยนแปลงใน ด้านการบริหาร คือ มีระบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ซึ่ง ทีมวิจัย ทีมบริหารงานฝ่ายต่าง ๆ และคณะผู้บริหารได้มีการร่วมมือกันเป็นอย่างดี ในการคิดวางแผนการดำเนินการ ร่วมกันปฏิบัติ และศึกษาผลในทุกขั้นตอนของการดำเนินการ จนเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย โดยเฉพาะคณะ ผู้บริหารให้ความร่วมมือ และได้สนับสนุน ส่งเสริมการดำเนินการเป็นอย่างดี ให้ความสำคัญใน ด้านการเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารงานในโรงเรียนให้สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่ง ทำให้โรงเรียนอนุบาลบ้านดงกล้ามีการพัฒนาระบบการบริหารงานโรงเรียนอย่างเป็นระบบมาก ขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนเล็งเห็นความสำคัญของบุคลากร ว่าเป็นส่วนหนึ่งในการทำให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายร่วมกันในการบริหาร ซึ่งสอดคล้องกับ สมพงษ์ เกษมสิน (2526, หน้า 134) ที่กล่าวว่า หากผู้บริหารได้เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม จะทำให้บุคลากรมีขวัญดี มีความตั้งใจ อุทิศเวลาและแรงกาย อย่างเต็มที่ ทำให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ และสอดคล้องกับ จงกลนีย์ ยศบรรดาศักดิ์ (2535, หน้า 150) ซึ่งกล่าวไว้สอดคล้องกันว่า การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาด้วยวิธีการที่ ผู้บริหารปรึกษาหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาส่งผลถึงการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมย่อมทำให้เกิดความถูกต้องและความพึงพอใจของทุกฝ่าย การปฏิบัติงานย่อมมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้โรงเรียนอนุบาลบ้านดงกล้ามี ระบบการบริหารงานที่เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดี คือมีการใช้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทุกงานจึงทำให้การบริหารงานพัฒนาไปในทิศทางที่กำหนดอย่างรวดเร็ว

2. ประสิทธิภาพจากการนำรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในด้านการบริหารงานวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนอนุบาลบ้านดงกล้ามีการประกาศจุดยืนที่ชัดเจน ในการน้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงสู่ สถานศึกษา มีนโยบาย พันธกิจ วิสัยทัศน์และกลยุทธ์ที่มีความสอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจ

พอเพียง อีกทั้งยังทำให้มีหลักสูตรในระดับอนุบาลที่มีการสอดแทรกหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปให้พัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม มีเหตุผล มีความพอประมาณ และมีภูมิคุ้มกัน เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และพร้อมที่จะเผชิญชีวิตในสังคมต่อไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารของโรงเรียนอนุบาลบ้านต้นกล้า ตระหนักดีว่างานวิชาการที่ดีย่อมมีผลทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีคุณภาพ บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของโรงเรียน สอดคล้องกับ จุฑามาส เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2547, หน้า 79) ที่ได้ศึกษาความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารงานของผู้บริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการบริหารงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความสนใจและตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ สามารถเป็นผู้นำด้านการบริหารงานวิชาการได้ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ รัศมี ต่อแต้ม (2547, หน้า 76) ที่ได้ศึกษา คุณภาพการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ด้านคุณภาพการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารโรงเรียนเห็นความสำคัญของงานวิชาการที่เป็นงานหลักของโรงเรียน ซึ่งภารกิจของโรงเรียนคือ การจัดกิจกรรมทางวิชาการให้กับนักเรียนเพื่อให้เยาวชนมีความรู้ ความสามารถบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรและแผนการศึกษาแห่งชาติ สอดคล้องกับ อานูชิต แก้วเก่า (2550) กล่าวว่า สิ่งสำคัญของการบริหารงานวิชาการนับเป็นภาระกิจหลักที่สำคัญที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องดำเนินการเป็นอันดับแรก และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพราะการใช้กลยุทธ์และเทคนิค วิธีการที่มีประสิทธิภาพจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสามารถและความสำเร็จของสถานศึกษา สอดคล้องกับ สุภาวิตา ทองชิง (2548) ซึ่งกล่าวถึงการบริหารงานวิชาการว่า งานวิชาการเป็นหัวใจหลักของการจัดการศึกษา ที่มุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียนตามระบบการปฏิรูปการศึกษา คือต้องมีการจัดการศึกษาที่ได้มาตรฐาน จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในการบริหารงานวิชาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างชัดเจน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามภารกิจ วิสัยทัศน์ของโรงเรียน การที่ทีมวิชาการของโรงเรียนอนุบาลบ้านต้นกล้า มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง และแผนการดำเนินการ ทำให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จเร็วขึ้น เพราะทุกฝ่ายมีความเข้าใจและมีแนวทางเดียวกัน

3. ประสิทธิภาพผลจากการนำรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคล ผลการวิจัยพบว่า ทำให้ครูและ

บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข เกิดวัฒนธรรมใหม่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีการร่วมกันระดมความคิด ทำให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะและสามารถปรับวิถีการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับหลักความพอเพียงได้อีกทั้งครูยังสามารถสอดแทรกหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บุคลากรคือองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ จึงต้องมุ่งพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงานเพื่อยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานและการศึกษาให้สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ (จิระพันธุ์ พิมพ์พันธุ์, 2535, หน้า 7) ได้ให้ความคิดเห็นว่าการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน และร่วมปฏิบัติงาน จะส่งผลให้บุคลากรเกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ เกิดความภาคภูมิใจในงานที่ได้ทำ มีความขยันและกระตือรือร้นที่จะคิดสร้างสรรค์ ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นทำให้การพัฒนาองค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ เจษฎา อึ้งเจริญ (2537) ที่กล่าวว่าผู้บริหารและครูจะต้องยอมรับฟังความคิดเห็น แนวคิด ข้อมูลซึ่งกันและกัน แล้วนำมาปรับให้เหมาะสมกับลักษณะของงาน ซึ่งเป็นแนวทางที่ดีที่สุดในการบริหารงาน

4. ประสิทธิผลในการนำรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในการบริหารงานงบประมาณ ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนอนุบาลบ้านดงกล้ามีระบบการบริหารงานงบประมาณที่เป็นระบบมากขึ้น โดยมีการทบทวนรายรับ-รายจ่าย ให้มีความสมดุล มีการปรับลดงบประมาณที่บานปลายให้ลดลงได้ด้วยวิธีการที่เป็นระบบมากขึ้น ทำให้มีความรอบคอบในการใช้งบประมาณมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ งานงบประมาณถือเป็นงานที่สำคัญอย่างยิ่งอีกงานหนึ่ง เปรียบเสมือนฐานที่แข็งแกร่งในการพัฒนาให้โรงเรียนเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ จึงต้องมีการบริหารตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด งานด้านธุรการและการเงิน เป็นงานที่ให้บริการแก่หน่วยงานต่าง ๆ ของโรงเรียน ช่วยสนับสนุนและส่งเสริมผลงานด้านการจัดการศึกษาให้เป็นไปด้วยดี ดังนั้นจึงให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ บริหารงานในข้อนี้เป็นอันดับแรก และสอดคล้องกับ ชัยวัฒน์ เรืองวณิชยกุล (2531) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจสั่งการของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่สังกัดกรมสามัญเขตการศึกษา 6 พบว่า การบริหารงานธุรการ/การเงิน มีการแต่งตั้งคณะทำงานบริหารงบประมาณอยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก ทั้งนี้เพราะการบริหารงานงบประมาณ เป็นงานที่ต้องใช้ความถูกต้องแม่นยำ ความละเอียดรอบคอบและความเป็นระบบ อีกทั้งยังสอดคล้องกับที่อรุณพร

ผดุงศักดิ์ชัยกุล (2547, หน้า 56) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมและแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบภายในโรงเรียน และมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้งบประมาณของโรงเรียน

5. ประสิทธิภาพจากการนำรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการบริหารงานบริหารทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนอนุบาลบ้านต้นกล้า มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในบริเวณโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในยุคปัจจุบัน มีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชนมากขึ้น โดยเน้นการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนและร่วมแสดงความคิดเห็นในการพัฒนางานโรงเรียน เพื่อการพัฒนางานโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนมีแนวคิดว่าบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ในการลงมือปฏิบัติได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ อานนท์ ไกรลิ่งษ์ (2546) ที่ศึกษาการบริหารงานโรงเรียนกลุ่มบางปะกงรุ่งโรจน์ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครู กลุ่มโรงเรียนบางปะกงรุ่งโรจน์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ บางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งผลการวิจัยด้านการบริหารอาคารสถานที่ พบว่า การบริหารอาคารสถานที่เป็นงานที่จำเป็นต้องดูแลร่วมกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรต้องปรึกษาหารือร่วมกัน ยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และต้องประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบถึงนโยบายของโรงเรียน อีกทั้งคณะผู้บริหาร ยังเล็งเห็นความสำคัญของการบริหารทั่วไป ซึ่งถือว่าเป็นงานที่สำคัญของโรงเรียนไม่น้อยกว่างานด้านอื่น สอดคล้องกับ พิชิต บรรพต (2544, หน้า 72) ซึ่งมีผลการวิจัยสอดคล้องกันว่า รายงานการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ โดยศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู ผู้ปกครอง พบว่า โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ มีการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เสนอแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารโรงเรียน และจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ซึ่งจากความสำคัญดังกล่าวทำให้โรงเรียนอนุบาลบ้านต้นกล้าได้นำข้อมูลที่ได้จากการเสนอแนะของผู้ปกครองและชุมชนมาเป็นศึกษาและพัฒนาโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น และดำเนินการเผยแพร่ความก้าวหน้าในการดำเนินการของโรงเรียนให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบเป็นระยะ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย

โรงเรียนควรนำการบริหารงานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มากำหนดเป็นนโยบายเชิงรุก โดยดำเนินการดังนี้

1.1 ประกาศนโยบายการน้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาให้ชัดเจน ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบ

1.2 บริหารงานแบบมีส่วนร่วม ให้ทุกฝ่ายร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมประเมินผล และปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง

1.3 นำผลที่ได้จากการบริหารงานในด้านต่าง ๆ ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาผลงาน ความดีความชอบ

2. ข้อเสนอแนะในระดับปฏิบัติ

2.1 จัดอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.2 จัดให้มีการศึกษาดูงานโรงเรียนที่น้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้

2.3 ประเมินผลการบริหารงานโรงเรียนเมื่อสิ้นสุดแผนเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนา

2.4 แต่งตั้งทีมนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน ในการบริหารงานโรงเรียนทุกด้าน เพื่อความยั่งยืนและต่อเนื่องในการปฏิบัติด้านการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้วยวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในด้านอื่น ๆ เช่น ด้านการพัฒนาหลักสูตร การวัดผลประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นต้น

3.2 ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานบุคคลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้วยวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในด้านอื่น เช่น ด้านการวางแผนอัตรากำลัง ด้านการพัฒนาบุคลากร การพิจารณาความดีความชอบ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.3 ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานงบประมาณตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้วยวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในด้านอื่น เช่น การอนุมัติการเบิกจ่าย การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจการจ้าง การตรวจรับพัสดุ หรือ งานด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.4 ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานทั่วไปตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้วยวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในด้านอื่น ๆ เช่น งานธุรการและสารบรรณ งานทะเบียน งานกิจการนักเรียน และบริการต่าง ๆ เป็นต้น

3.5 ควรศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชนในสถานศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง

3.6 ควรศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานของสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการบริหารวิชาการ งานบุคคล งานงบประมาณ และงานทั่วไป ของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ